

[K. B. Andersen.]

ikke tillægge det nogen økonomisk betydning.

Det ærede medlem talte om østhandelen og gjorde det med megen forsigtighed, idet det ærede medlem måske var bange for, at vi sådan skulle gøre nogen særlige bemærkninger i den anledning. Det synes jeg ikke man skal. Det ærede medlem har forladt så mange af sine gamle kæpheste, at når han endelig rider en af dem, ville det være synd at håne ham for det. Jeg er helt enig i, at det er meget vigtigt, at også handelen til denne side bliver udvidet, og det har også den højtærede udenrigsminister erklæret at man arbejder med. Men det er dog måske rigtigt for at stille tingene i det rigtige forhold at pege på, at efter de foreliggende sidste tal udgør handelen til de kommunistiske lande, til de østlige lande inklusive Kina, 3,6 pct. af vor samlede eksport, og importen derfra udgør 5 pct. af vor samlede import. Jeg tror, det er rigtigt at nævne disse tal for at sige, at forhåbentlig kan de sættes meget i vejret, men om de så blev fordoblet, ville det ikke være just det, der kunne løse de problemer, vi står i.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at når jeg talte om venteværelset, var det ikke ment på den måde, som det ærede medlem tolkede mine ord på. Jeg talte netop ikke om det på en sådan måde, at det kunne give anledning til at tro, at vi skulle undlade noget; jeg talte netop om, hvordan vi kunne anvende den tid, der dér bliver.

Hvad det nordiske angår, vil jeg også gerne gøre opmærksom på, at jeg ikke, som det ærede medlem var inde på det, alene gjorde det til et landbrugsproblem, men netop talte om det i den bredere økonomiske sammenhæng, som det ærede medlem også gjorde, og som den højtærede udenrigsminister også gjorde det.

Det ærede medlem gjorde nogle bemærkninger om frihed, selvstændighed og suverænitet; vi skulle ikke sætte vor selvstændighed og vor suverænitet til. Jeg skal ikke sige meget om det. Det er jo sådan — det ved alle, og det ved det ærede medlem — at der ikke er noget land i dag, heller ikke noget europæisk land, der har sin fulde økonomiske og politiske selvstændighed, hvis det betyder at have sin fulde handle-

frihed uden hensyn til, hvad andre lande gør. Derved kommer vi igen ind på den diskussion om frihed, som jeg var inde på i formiddags med mine citater af den højtærede statsministers kronik i Politiken for nylig, hvor spørgsmålet blev stillet således op, om det er en formel frihed, man er interesseret i, en frihed, der i og for sig ikke giver mulighed for at bruge den, eller det er en reel frihed, der består i, at man er gået ind i et samarbejde, hvor man kan komme til at øve indflydelse på tingene. Det ved det ærede medlem lige så godt som jeg. Jeg skal i øvrigt ikke sige mere derom. Det ærede medlem har jo mange gange rådet os i udenrigspolitisk henseende her i tinget. Havde vi fulgt det ærede medlem for 10 år siden, så havde vi, som der blev gjort opmærksom på af den højtærede statsminister, ikke haft noget Nordisk Råd, hvor det ærede medlems nye nordiske interesser kunne dyrkes. Og havde vi på andre punkter fulgt det ærede medlems udenrigspolitiske råd, havde det for så vidt ligget enklere, for så havde vi hverken haft frihed, selvstændighed eller suverænitet at tage stilling til i dag. Det ved det ærede medlem også, og det er der mange andre der ved.

Det ærede medlem hr. Frode Jakobsen fremhævede meget stærkt det brede europæiske perspektiv, og jeg er helt enig i den måde, hvorpå det ærede medlem udtalte sig om dette meget afgørende spørgsmål. Men jeg vil gerne gøre den bemærkning, at vi nu ikke skal risikere, at det ærede medlems udtalelser gennem misbrug tages til støtte for den mytedannelse, jeg vendte mig imod i formiddags, og som går ud på, at det med det politiske er noget meget nyopdaget. Det sagde det ærede medlem heller ikke; det ærede medlem sagde, at det gælder om at vælge Europa og ikke om blot at sælge vore æg. Den højtærede statsminister, den daværende udenrigsminister, udtalte sig meget stærkt i tinget i august måned 1961 om de politiske sider af fællesskabet, og den eneste grund til, at jeg ikke beder om tilladelse til at citere dette afsnit af talen, er, at det er for langt, for det er 3-4 spalter; derefter gentog den daværende højtærede udenrigsminister netop det politiske under forhandlingerne i Bruxelles; ministeren gjorde det senest i